

بسمه تعالی

اجزای اصلی پیشگیری و کنترل عفونت بیمارستانی سازمان بهداشت جهانی

عفونت های بیمارستانی یا مرتبط با مراقبت های بهداشتی (HAIS) باعث مرگ و میر بیماران ، افزایش طول مدت بستری و هزینه های بستری و کاهش کیفیت مراقبت از بیماران میگردد. لذا تعیین وضعیت موجود هر مرکز از نظر اقدامات پیشگیری و کنترل عفونت ، جهت مداخلات و بهبود وضعیت ضرورت دارد.

سازمان بهداشت جهانی هشت جز اصلی و پایه برای پیشگیری و کنترل عفونت (IPC) بیان می کند که عبارتند از :

1. برنامه پیشگیری و کنترل عفونت
2. دستورالعمل های پیشگیری و کنترل عفونت
3. آموزش پیشگیری و کنترل عفونت
4. نظام مراقبت عفونت های مرتبط با مراقبت های بهداشتی
5. استراتژی های چندگانه برای به کارگیری مداخلات پیشگیری و کنترل عفونت
6. پایش / ممیزی عملکردها در مورد پیشگیری و کنترل عفونت و ارایه بازخورد
7. حجم یا بار کاری، تعداد پرسنل و میزان اشتغال تخت
8. ساختار محیط ، مواد و تجهیزات برای پیشگیری و کنترل عفونت در یک بیمارستان

تعریف استراتژی های چندگانه (Multimodal strategies)

مشمول بر عناصر یا اجزایی (بزرگتر مساوی 3 مورد ، معمولاً 5 مورد) است که به صورت تلفیقی به کار می روند تا یک پیامد را بهبود بخشند و باعث تغییر رفتار گردند. این استراتژی ها شامل ابزاری مانند چک لیست و بسته هایی می باشد که براساس تیم چند تخصصی و براساس شرایط هر مرکز تدوین میشود. 5 استراتژی شایع تر عبارتند از :

1. تغییر سیستم شامل زیرساخت ها و منابع
2. آموزش پرسنل و افراد کلیدی
3. پایش زیرساخت ها ، عملکردها، فرایندها ، پیامدها و ارایه بازخورد
4. وجود یادآورها در محل کار و ارتباطات
5. تغییر جو فرهنگی و ایجاد یا تقویت محیطی امن

در هر مرکز انجام فرایند سه مرحله ای زیر توصیه میشود :

1. محاسبه امتیازات کسب شده از 8 جز اصلی پیشگیری و کنترل عفونت
2. تعیین سطح پیشگیری و کنترل عفونت بیمارستان
3. بررسی چارچوب و ایجاد برنامه کاری (action plan)

هر جز حداکثر 100 امتیاز دارد. لذا حداکثر امتیاز مساوی 800 میباشد.

در بررسی تعیین سطح از جدول زیر استفاده میشود :

سطح IPC	امتیاز
ناکافی	0-200
پایه ای	201-400
متوسط	401-600
پیشرفته	601-800

1. سطح ناکافی : کمبود وجود دارد و پیشرفت و بهبود قابل ملاحظه ضرورت دارد.
 2. سطح پایه (Basic) : بعضی از جنبه های پیشگیری و کنترل عفونت وجود دارد اما کافی نیست .
 3. متوسط : اکثر جنبه های IPC به طور مرتب به کار میروند و پیاده شده اند . این بیمارستان باید روش خود را ادامه دهد تا بهبود در کیفیت حاصل شده و برنامه های طولانی مدت و پایدار طراحی نمایند.
 4. پیشرفته : IPC به طور کامل اجرا میشود و متناسب با نیازهای آن مرکز میباشد.
- نتیجه گیری : توجه به IPC ، سرمایه گذاری برای بیمارستان به شمار می آید و باعث بهبود فرایندهای مراقبت بیماران و کیفیت آن میگردد.